

TKP MK Sekreterliğine,

Değerli Yoldaşlar,

TKP MK Sekreterliği imzasıyla yayınlanan Yeni Program ve Tüzük Taslağını tartışmaya Hazırlanırken başlıklı genelgede aynen şöyle denmektedir: "...program ve tüzük tartışmasında can alıcı nokta, ayrıntılara takılmadan özü kavramaktır." Bu saptamaya aynen katıldığımızdan, esas olarak bu program taslağının özü hakkındaki görüşlerimizi ortaya koyacağız.

Demokratik reformlar programı mı? Reformist program mı?

Aynı genelgede "eğer bir devrimci parti demokratik reformlar programına sahip değilse, işte o zaman sosyal reformist, hatta burjuva reformist akımlara meydan boş kalır... O halde reformizmle ideolojik mücadele ancak tutarlı bir demokratik dönüşümler programına sahip olunursa sağlanabilir." denmektedir. Bir devrimci partinin demokratik reformlar programına sahip olup olmaması sorunu, esas olarak, meydanın sosyal reformist, hatta burjuva reformist akımlara kalıp kalmaması kaygısından kaynaklanmaz; devrimci, demokratik reformlar programı bir devrimci partinin yürütmek durumunda olduğu kesintisiz devrimci mücadelenin olmazsa olmaz parçası, bu mücadeleyi yürütebilmesinin bir aracıdır. Dahası reformizmle mücadele tutarlı bir reformlar programıyla değil, ama devrimci mücadeleye ve o mücadeleyle içiçe geçmiş işçi sınıfı hegemonyası anlayışıyla bağlı bir demokratik dönüşümler programıyla yürütülebilir. Bu anlamda, MK Sekreterliği genelgesinde varolan demokratik reformlar perspektifinin reformizmle mücadeleye değil, ideolojik anlamda reformizme kapı açabilecek saptamalar olduğu kanaatindeyiz. Nitekim bu kanaatimizi TBKP Program Taslağının Yeni Yaklaşımları başlıklı yazıda yeralan şu saptama derinleştirerek doğrulamaktadır: "...eğer bugün aşamanın amacı doğrudan devrime yönelmek olarak saptansaydı, o zaman güncel istemler için mücadeleyi devrim amacıyla bağlama gereği ortaya çıkacak, bu aşamada gerçekçi olmayan bir amaçla somut olarak bu bağ kurulamayacağı için de Parti "sol" sekter ya da ekonomist bir konuma sürüklenmek tehlikesiyle karşı karşıya gelecekti." Bu alıntı, TBKP'nin program taslağında yeralan demokratik dönüşümlerin neden devrim amacından kopuk olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Oysa devrim amacıyla bağlanmamış bir reformlar programı devrimci bir partinin programı olamaz. Reformizmle-devrimcilik arasındaki sınır, bir reformlar programına sahip olup olmamak değil, tamı tamına sahip reformlar programının devrim amacıyla bağlı olup olmamasından kaynaklanır. Bütün bunlardan çıkan sonuç ~~program~~ taslağının sunulan yeni programın Partimizin devrimci karakterine uygun olmadığını göstermektedir, düşüncesindeyiz.

Rejimin Karakteri, Egemen Politika ve Stratejik Amaç

Yeni Yaklaşımlar adlı gerekçe yazısında günümüzün öne çıkan politik çelişkisi ve stratejik amaç şöyle dile getiriliyor: "Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi, bugün öne çıkan politik çelişkiyi, egemen burjuvazinin oligarşi eliyle yürütülen, Amerikancı, gerici, militarist politikası ile nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişkiyi çözerek, toplumsal ilerlemenin tıkanan yolunu açacaktır."

Bugünkü rejimin karakteri ise program taslağında şöyle ifade edilmektedir: "egemen güçlerin yeni tutucu politikasıyla, burjuvazinin orta katmanların ve emekçilerin öteki kesimlerinden bir kitle tabanı oluşturabilmesi, manevra yeteneklerinin artması, baskı gücünün yanısıra politik hegemonya kurarak yönetme olanaklarının genişlemesine yol açmış, rejimin faşist çizgilerinin azaldığı, otoriter bir rejimin belirginleştiği bir süreçten geçilmiştir."

Partimiz, 12 Eylül 1980 darbesinden buyana, rejimin karakteri konusunda yerinde ve zamanında doğru saptamalar yapmakta güçlüklerle

karşılaşmaktadır. 12 Eylül darbesini izleyen süreçte, bir uğrakta, ülkemizde faşizm kurulduğu belirtilmiştir. Bugün ise, program taslağındaki saptamayla rejimin faşist karakter taşımayıp anti-demokratik otoriter bir rejim olduğu saptanmaktadır. Ancak bu arada 12 Eylül darbesinden buyana ve bugün de aynı oligarşinin erkte olduğu vurgulanmaktadır. Bu sorun akademik ve teorik bir sorun olmayıp doğrudan toplumsal pratikle bağlı, Partimizin eylem programıyla bağlı bir sorundur.

Bildiğimiz gibi faşizmin erke gelişi burjuvazinin hükümetlerinin birinin yerine bir diğerinin gelişi, yani basit bir hükümet değişikliği değildir. Dolayısıyla politik ve ekonomik erki elinde tutan oligarşinin kimi zaman faşizm, kimi zaman faşist çizgilerin azaaldığı bir otoriter rejimi uygulaması söz konusu değildir, ve olamaz.

Partimiz ülkedeki rejimin karakterini faşizm olarak belirledikten sonra buna karşı mücadelenin temel platformu olarak Barış ve Ulusal Demokrasi programını ortaya atmıştır. Bugün program taslağında hangi anti-demokratik ölçülerde olursa olsun otoriter bir rejimin varlığından söz edilmektedir. Bu saptama siyasal erkte basit bir hükümet değişikliğinin ötesinde bir değişiklik olduğu anlamına gelir. Bu değişikliğin ne olduğu, nasıl olduğu ve ne biçimlerde yansıdığı sorusundan çok bu değişikliğin beraberinde getirdiği sınıfların karşılıklı yeralımındaki değişiklik, buna bağlı olarak Partimizin eylem programında yapılması gereken değişiklik önem taşımaktadır. Çünkü böylesi bir değişiklik, yani faşizmden otoriter bir rejime geçiş, ülkedeki politik çelişkinin, buna bağlı olarak stratejik aşamanın değişmesini beraberinde getirir ve gerektirir, daha açık bir deyişle faşist bir rejime karşı yürütülecek mücadelenin programı, bu mücadeleyi yürütecek güçlerin bileşimi ve ağırlıkları, burjuva egemenliğinin diğer siyasal biçimlerine karşı yürütülecek mücadelenin programından, bu mücadeleyi yürütecek güçlerin bileşimi ve ağırlıklarından farklı bir karakter taşır. Her iki rejim rejimde, politik çelişki, dolayısıyla stratejik aşama birbirinden tümüyle farklıdır.

İşte rejimin karakteri sorununun gereken dikkatle ele alınmaması Partimizin gerçekten de son derece önemli bir uğrakta stratejik aşamayı doğru saptayamamasına ve öncü, devrimci rolünü yerine getirememesine yol açmıştır. Stratejik ~~aşamayı~~ Barış ve Demokratik Yenilenme aşamasına bağlanması, bu aşamada da genişleyen bağlaşıklar politikası içinde işçi sınıfının hegemonyası anlayışının gözardı edilmesi, Partimizin devrimci bir mücadelede öncülük konumunu zora sokmaktadır. Nitekim Barış ve Ulusal Yenilenme program taslağında devlet, rejim ve egemen politika ele alınırken sorun, adeta burjuvazinin politik rejiminin istikrar sağlaması sorunu biçimde ele alınmıştır. Yani işçi sınıfı adına programatik olarak burjuvazinin politik rejiminin nasıl istikrarlı olabileceği tartışılmış, bunun yolları araştırılmıştır. Bu bir komünist partisinin, yani iktidara işçi sınıfı adına burjuvaziden almak üzere yola çıkmış bir partinin ünlubu ve programı olmamak gerekir. Böylesi bir yaklaşım burjuva düzeninden radikal bir kopuşu ifade eden bir komünist partisinden çok, burjuva düzeninin en solundaki eklenti konumundaki reformist bir partiye uygun düşer.

Kanımızca, saptanan politik çelişkinin, yani egemen burjuvazinin oligarşi eliyle yürütülen Amerikancı, gerici, militarist politikası ile nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişkinin çözümünde işçi sınıfının politik rolünün artmasını sağlayacak devrimci dönüşümler programı, kapitalist düzenin sınırları içinde kalmayı ve burjuva rejimini istikrara kavuşturmayı temel alan bir Barış ve Demokratik Yenilenme Programı değil, tekeller devlet kapitalizmine özgü çizgilerin belirginleştiği orta derecede gelişmiş kapitalist ekonominin aşılması potansiyelini ta baştan içinde taşıyan

Kanımızca, işçi sınıfımız ve Partimiz tarihsel bir politik fırsata sahiptir. Bugün yaşadığımız bunalımı aşma konusunda geniş yığınlar hiçbir eski politik liderden, geçmişin devamı olan partilerden ve yeni sosyal demokrat parti ve liderinden sahte bir umuda kapılmamaktadır. Tersine 12 Mart karanlığından çıkışta komünist hareketin örgütlenmesi önünde, yığınların toplumsal psikolojisi bakımından bir engel teşkil eden Ecevit ve CHP mitosunu bugün yoktur. Bu durum, Partimize bunalımdan devrimci dönüşümler yoluyla çıkma programını geniş yığınlara benimsetme, diğer siyasal akımlarla bu biricik olumlu çözüm etrafında bağlaşıklıklar kurma tarihsel fırsatını vermektedir. Bu konudaki her gecikme, gün günden kabarmakta ve akacak mecra aramakta olan toplumsal muhalefetin değişik burjuva partilerinin peşine takılması tehlikesini taşımaktadır.

Öte yandan, bu uğrakta komünist partisinin rolünün arttığı saptaması yadsınamaz bir gerçektir. Bu da bizlerin, kendilerini dünya komünist hareketiyle, Marksizm-Leninizmle, ülkemiz işçi sınıfı hareketiyle samimi bir biçimde bağlı gören tüm komünistleri birleştirme mücadelesiyle yüzyüze getirmektedir. Bu mücadelede başarıya ulaşmazsak, ancak doğru devrimci bir program ve politikaya sahip olmamızdan ve onların görüş ve düşünceleriyle bunu zenginleştirmemizden geçmektedir. Kanımızca Barış ve Demokratik Yenilenme program taslağı, diğer komünist akımlarla birleşmemiz bir yana, bağlaşıklık kurmamızı, hatta diyalog yürütmemizi bile olanaksız kılmaktadır. Bu diğer devrimci sol akımlar için daha da çok geçerlidir. Partimizin gerçekten de son derece yerinde saptadığı bu birlik uğrağında tüm komünist akımları tek bir potada eritmek üzere devrimci bir program taslağı önerisiyle bu akımlara bir birlik kongresi çağrısı yapmasının doğru olacağını düşünüyor ve öneriyoruz.

Sınıf Mücadelesinin Diyalektiği

Her ne kadar program taslağının girişinde "komünistlerin yapıcı rolüne değinmeden yazılan Türkiye tarihleri eksik yazılmıştır" doğru saptaması yapılıyorsa da, Türkiye'nin Düzeni, durumu ve tarihinin ele alındığı bölümlerde yalnızca emperyalizm ve egemen güçler işlenmiştir. Yani ülkemizin tarihsel gelişmesi, bunun özgüllükleri ve varolan durum işçi sınıfımızın, tüm emekçi kesimlerin ve demokrasi güçlerinin rolü ve mücadelesi irdelenmeksizin ele alınmıştır. Açık deyişle ülkemizin tarihi, dolayısıyla bugünkü durumu sınıf mücadelesinin diyalektiği perspektifiyle ortaya konmamıştır. Bunun kaçınılmaz sonucu bundan sonraki gelişmenin diyalektiğinin kavranmasının da zor olacaktır.

Bu eksiklik bir yana, program taslağının ve gerekçesinin değişik bölümlerinde sınıf savaşımı diyalektik, sarmal bir hareket halinde değil, adeta mekanik, doğrusal bir hareket halinde ele alınmıştır. Gerekçedeki devrimci durum anlayışı olsun, program taslağındaki Barış ve Demokratik Yenilenme için Diyalog ve İşbirliği Politikası bölümündeki hükümetler süreci olsun bu diyalektikçe aykırı bakışın örnekleri olarak görülebilir. Bu sınıf savaşımının diyalektiğini gözardı eden anlayış beraberinde devrimci bir yaklaşım getirmektedir. Yukarıda işaret ettiğimiz her iki nokta da bu devrimciliğin tipik birer örneği olmaktadır. Partimize uygun görmediğimiz bu anlayış şu ifadede açıkça kendini belli etmektedir: "Hızla gelişen, büyük altüst oluşlarla ortaya çıkan bir devrimci durum yerine, bir zincirin birbirine bağlı halkaları gibi geniş bir zaman bölümüne yayılan bir devrimci durum da oluşabilir."

Program ve İktidar

Program, Lenin'in dediği gibi, "bir partinin amaçladığı ve uğrunda savaştığı şeylerin kısa, açık ve özlü bir anlatımıdır". Komünist Partisi'nin işçi sınıfının tarihsel misyonunu yerine getirmesini sağlayacak öncü örgütüdür. Dolayısıyla bu partinin programı, işçi sınıfının ve tüm emekçi kesimlerin amaçladığı ve uğrunda savaştığı şeyleri, iktidarın fethedilmesi için yürüteceği mücadeleyi nesnel koşullardan hareketle ortaya koyar. Partimizin Barış ve Demokratik Yenilenme program taslağı, bize göre, özellikle iktidar sorununa işçi sınıfı ve emekçiler adına çözüm getirmek noktasında eksiktir. Güncel mücadeleyi demokratik dönüşümler mücadelesini iktidar mücadelesiyle, devrim mücadelesiyle bağlı kılmamaktadır. Bu da herşeyden önce onun kendi misyonunu yerine getirmesine engel olacaktır. Böyle- si bir program iktidar alınmadan da işçi sınıfı ve emekçilerin sorunlarına bir takım çözümler getirilebileceği yanılısamasını yaratabilir. Legalleşme ve iktidarın barışçı yoldan kazanılması gibi bölümlerde yapılan vurgulamalar, Leninci parti öğretisinin değişik mücadele biçimlerini birarada yürütme ve iktidara değişik yol ve yöntemleri sınıfsal güçler oranına bağlı olarak kullanma biçimindeki öğretisini işçi sınıfı ve emekçilerin zihinlerinde bulanıklaştırabilir. Tüm bu nedenlerle Partimizin program taslağı işçi sınıfının tarihsel misyonunu yerine getirmeye uygun hale getirilmelidir.

Sonuç Olarak

- 1) İçinde bulunduğumuz tarihsel uğrakta, saptanan stratejik aşamayı yanlış bulduğumuzdan ayrıntılarını tek tek ele almadığımız Barış ve Demokratik Yenilenme program taslağının terkedilmesini, Ekmeç Barış, Özgürlük temel istemlerinin yansıyacağı anti-emperyalist, anti-oligarşik, anti-şoven demokratik dönüşümlerle içiçe geçmiş bir iktidar programının hazırlanmasını öneriyoruz. Bu önerimize bağlı olarak görüşlerimize Partimizin yazılı-sözlü yayın organlarında yer verilmesini, bu yolda yeni bir tartışmanın başlatılarak 6. Kongre tarihinin buna uygun olarak saptanmasını, Kongre'de görüşlerimizi eksiksiz ifade edebilmemiz için Kongre tarihi konusunda önceden bilgilendirilmemizi, bu Kongre'nin aynı zamanda diğer komünist akımlarla birlik için bir platform olabilmesi için gerekli girişimlerin ve çağrının yapılmasını öneriyoruz.
- 2) Bu süreçte yöntemsel olarak, genelgelerde sözü edilen ve program taslağının daha iyi kavranmasına dönük olarak yayınlanacağı bildirilen makale ve yardımcı metinlerin tartışma sürecinden önce ya da bu süreç boyunca el altında bulunması daha akılcı olurdu. Ayrıca bu tartışmayı zenginleştireceğini düşündüğümüz Marksizm-Leninizmin temel kimi eserleri konusunda önerilerimizin de bu sürece sokulmasını yararlı buluyoruz. Bu durum önceden saptanmış tartışma bitiş tarihlerinin gözden geçirilmesini, belki de daha şimdiden saptanmış Kongre tarihinin ertelenmesini gerektirebilir. Ancak parti içi demokrasinin gerçekten işletilebilmesinin başka bir yolu olduğunu sanmıyoruz.
- 3) 15.8.1987 tarihli genelgeye göre Eylül 1987 sonunda tamamlanması düşünülen tartışmada Tüzük konusunun da ele alınacağı belirtilmiştir. Bu süreçte Tüzük'ün daha sonra iletilmesi öngörülmüşken bu gerçekleşmemiştir. Dolayısıyla Tüzük konusundaki görüşlerimiz ve tartışma hakkımız saklıdır.

27.09.1987

Yoldaşça selamlarımızla.

Erden Akbulut, Selhattin Turakay, Adil Gelebioğlu, Kemalçin
Savaş, Tefik